

۷. حفظ و نگهداری مصنوعات: نگهداری و حفظ کتاب‌ها، روش‌های تعمیر و صحافی؛
۸. حفظ و نگهداری معنوی: اطلاع و تغییر شکل؛
۹. استراتژی‌های فناورانه و تعاونی؛
۱۰. تدوین برنامه حفاظت و نگهداری کتابخانه.

شعله راد

آسیب‌شناسی مواد کتابخانه‌ای: اصول، راهبردها و شیوه کار کتابداران / راس هاروی؛ ترجمه علی شکویی. — تهران: دبیزش؛ تالیا، ۱۳۸۴، ۳۴۵ ص.

هدف از تألیف این کتاب کمک به بهبود، حفظ و نگهداری منابع کتابخانه‌ای است. همچنین کتاب برای کتابدارانی نوشته شده که به این مسئله مهم حرفه کتابداری علاقه نشان داده و می‌خواهند دانش بیشتری در این باره کسب کنند.

فصل‌های ده‌گانه کتاب عبارت است از:

۱. مروری بر مسئله حفاظت، علل و راه‌حل‌ها؛
۲. چرا مواد کتابخانه فرسوده می‌شوند؛
۳. بررسی کتابخانه تعیین مناسب بودن محیط و شدت و حدود فرسایش کتاب‌ها؛
۴. کنترل محیط زیست؛
۵. احترام به کتاب‌ها: استفاده محتاطانه از کتاب‌ها و آموزش خوانندگان و کتابداران؛
۶. آمادگی در برابر سوانح و بلایا؛

اطلاعات و جامعه / تألیف دکتر محمدرضا داورپناه؛ با همکاری معصومه آرمیده. — تهران: دبیزش، ۱۳۸۴، ۲۱۰ ص.

انقلابی که در فناوری اطلاعات در نیمه دوم سده بیستم پا گرفت، انگاره تازه‌ای را به دنبال داشت که به سرعت بر همه عرصه‌های نظری سایه انداخت. مهم‌ترین ویژگی این دوران سرعت بیشتر و اتکا به اطلاعات در نقش ماده خام

بانک اطلاعات مقالات حقوقی
بانک اطلاعات مقالات حقوقی
بانک اطلاعات مقالات حقوقی

**بانک اطلاعات مقالات حقوقی [لوح فشرده]،
تدوین علی مکرم؛ طرح و اجراء نادر فخری. –
تهران: دفتر وکالت علی مکرم، ۱۳۸۳. قیمت ۵۰۰۰۰
ریال**

بانک اطلاعات مقالات حقوقی شامل متن کامل
مقالات منتشر شده در نشریات تخصصی حقوق از سال
۱۳۲۲ به بعد است. امکانات این نرم افزار از این قرار است:
– امکان جستجو از طریق عنوان مقاله، کلمات متن،
موضوع، مرجع انتشار، نویسنده و مترجم، تاریخ انتشار،
شماره انتشار؛
– امکان چاپ همه یا قسمتی از متن مقاله.

در این نرم افزار عنوان قوانین و مستندات، در داخل
متن مقالات با رنگ سبز مشخص شده است که با انتخاب
آنها می توان متن اصلی آن قانون یا مستند را مشاهده و یا
حساب کرد.

ویرایش های جدید این بانک اطلاعاتی هر سه ماه
یکبار منتشر می شود و این بانک در بخش ثبت آثار کتابخانه
ملی ایران موجود است. همچنین این بانک اطلاعاتی از
طریق نشانی اینترنتی زیر نیز در دسترس است:

<http://www.ghavanin.com/>

فرناز محمدی

مورد نیاز همه بخش های جامعه است. بر مبنای چنین
رویکردی متن حاضر برای شناخت هر چه بیشتر تغییرات
و ویژگی های جامعه نوین جهانی تهیه شده است.
محتوای این کتاب در قالب ۹ فصل تنظیم شده است:
فصل اول: ماهیت مفاهیم بنیانی داده، اطلاعات و
دانش؛

فصل دوم: عناصر تشکیل دهنده نظام اطلاعاتی در
جامعه؛

فصل سوم: نقش اجتماعی و فرهنگی منابع اطلاعاتی
چاپی و الکترونیکی؛

فصل چهارم: جریان آزاد اطلاعات در فرایندها ارتباطات
اجتماعی؛

فصل پنجم: نقش اطلاعات در ابعاد مختلف توسعه
اعم از سیاسی، فرهنگی، انسانی، اجتماعی، اقتصادی،
صنعتی، کشاورزی و مدیریتی؛

فصل ششم: عناصر زیرساختی بهره گیری از فناوری
اطلاعات و ورود به عرصه اطلاعاتی؛

فصل هفتم: جامعه اطلاعاتی و ویژگی های اساسی آن
و پدیده جهانی شدن؛

فصل هشتم: تأثیر محیط ارتباطی مجازی به عنوان
ویژگی جامعه اطلاعاتی بر تغییر واقعیت؛ و نهمین فصل
به توصیف نقش دانش و فرایند مدیریت دانش و توسعه
سازمان ها و نهادهای اجتماعی پرداخته است.

فریده خوش تراش پسندیده

**تنوع فرهنگی و زبانی در جامعه اطلاعاتی /
[تهیه‌کننده یونسکو]؛ مترجم غلامرضا
امیرخانی. - تهران: سازمان اسناد و کتابخانه
ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۴، ۹۴ ص.**

هر چند پدیده جهانی شدن در کنار پیشرفت‌های
حیرت‌آور در حوزه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، به
گفتگو میان فرهنگ‌ها و تمدن‌ها کمک شایانی می‌کند،
ولی تهدیدی جدی برای تنوع فرهنگی به شمار می‌آید.
یونسکو (سازمان علمی - فرهنگی ملل متحد) تنوع
فرهنگی را نه تنها بخشی از میراث مشترک بشری می‌داند
بلکه با مقایسه آن با تنوع زیستی، گوناگونی میان فرهنگ‌ها
را لازمه زندگی انسان‌ها برمی‌شمارد.

کتاب حاضر به مناسبت «همایش جهانی درباره جامعه
اطلاعاتی»، که در سال ۲۰۰۳ در سوئیس برگزار شد، تدوین
شده و در آن درباره مباحثی چون فضای شبکه، میراث
دیجیتالی، حقوق پدیدآورندگان در محیط شبکه و شکاف
دیجیتالی بحث شده است.

بیانیه جهانی یونسکو درباره تنوع فرهنگی، پیشنهاد
تقویت و کاربرد چند زبانی و منشور نگهداری میراث
دیجیتالی؛ پیوست‌های سه‌گانه کتاب را تشکیل می‌دهد.

کبری فخاری زواره

**زندگی با کتاب: چگونه خانه‌هایمان را با کتاب
تزئین کنیم / آلن پاورز؛ ترجمه ابوالفضل هاشمی،
مهرداد خراسانچی. - تهران: دبیش، ۱۳۸۴،
۱۴۴ ص.**

در این اثر پس از ذکر مقدمه‌ای در زمینه تاریخ کتاب و
کتابخانه، به ایجاد کتابخانه با توجه به جنبه‌های هنری و
تزیینی آن در محیط خانه پرداخته شده است. وجود کتابخانه
در هر خانه‌ای باعث انس و الفت با کتاب می‌شود و بر
زیبایی آن خانه نیز می‌افزاید. نور کافی، مبلمان راحت و
آرامش محیط نیز برای مکان کتابخانه توصیه می‌شود.

در باره موقعیت کتابخانه در مکان‌های گوناگون خانه با
توجه به جنبه‌های تزیینی آن همراه با تصاویر رنگی زیبا،
بحث شده است. کتاب حاضر با نگاهی هنرمندانه به
فضاهایی چون راهرو، راه پله، آشپزخانه، پذیرایی، اتاق
خواب و حتی حمام پیشنهادهایی را برای ساختن
کتابخانه‌ای هر چند کوچک ارائه می‌دهد. در پایان به بیان
نکاتی در زمینه انواع قفسه و حفاظت و نگهداری کتاب
پرداخته شده است.

فاطمه زارعزاده

در ص ۱۴۹ عبارت «بروشورهایی با فرش‌های متنوع و راهنمایی با شکل بسیار خوب...» گنگ و مبهم است. بخش چهاردهم کتاب با ارائه جدول‌های متعدد درباره دخل و خرج مدارس به دلار و ذکر مثال‌های نامأنوس برای تجهیزاتی نظیر ضبط صوت مارک شارپ، مدل ۳۳۴ (ص ۲۰۹) لزوم برگردان مثال‌ها را به نمونه‌های رایج در ایران بیشتر آشکار می‌سازد. برخی مطالب کتاب کهنه شده و ذکر آنها سؤال برانگیز است. برای ذکر این نکته که «منابع الکترونیکی غالباً گران هستند... و نیازمند داشتن سخت‌افزار گران‌قیمت نیز می‌باشد» با روند نزولی قیمت این گروه از وسایل و سهولت دسترسی به آنها، جدید بودن مطالب کتاب را زیر سؤال می‌برد.

مرتضی نوری پور

گام‌های نو در ارائه خدمات کتابداران مدرسه‌ها: توصیه‌های ساده برای مختصان کتابداری و فناوری آموزشی در مدرسه/نوشته آن. ام. واسمن؛ ترجمه مهردادخت وزیرپور کشمیری، شایسته خزائلی؛ ویراستار مسعود گلزاری. - تهران: دبیش، ۱۳۸۴؛ ۲۹۳ ص.

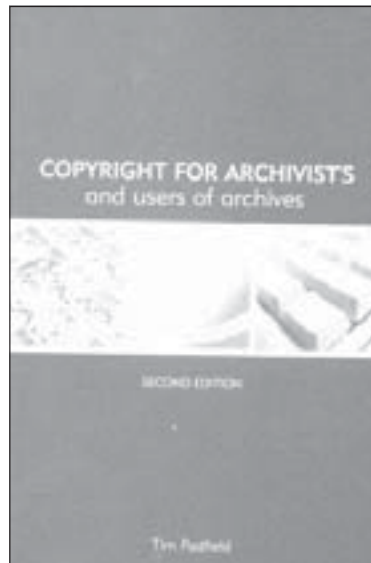
کتاب حاضر در ۱۸ بخش و ۷ ضمیمه برای کتابداران مدارس به‌ویژه برای کتابداران تازه‌کار تألیف شده است. از چاپ نخست کتاب بیش از ۳۰ سال می‌گذرد و ویرایش فعلی، احتمالاً ویرایش سوم است. درباره ترجمه اثر نکات زیر قابل اعتناست: پیشگفتار مترجمان در ابتدای اثر وجود ندارد. به بیان دیگر کتاب صرفاً ترجمه است و مترجمان حتی زحمت استفاده از مثال‌های فارسی را به خود نداده‌اند. نتیجه آن می‌شود که کتابدار مدرسه فلان شهرستان با نشریه:

Readers Guide to Periodical Literature آشنا می‌شود ولی از وجود منبعی به نام راهنمای مجله‌ها و روزنامه‌های ایران مطلع نیست. همین مطلب درباره ابزار فهرستنویسی صادق است. کتابداران مدارس با ویژگی‌های سرعنوان‌های Sears آشنا می‌شوند که برای آنها کاربردی ندارد و این در حالی است که مترجمان به راحتی با جایگزینی سرعنوان‌های موضوعی فارسی می‌توانستند به کارآمدی اثر خود بیفزایند. برخی جمله‌ها و اصطلاحات نیز نامفهوم است. مثلاً

حق مؤلف چیست؛ محافظت از حق مؤلف؛ مالکیت؛ انتشارات، نمایشگاه و عملکرد؛ به کارگیری و استفاده؛ حق مؤلف در محیط الکترونیک؛ موارد خاص؛ سایر حقوق دارایی‌های ذهنی.

این راهنمای جامع و کاربردی برای افرادی که آموزش و تحصیلات حقوقی نداشته‌اند، قابل استفاده است و کلیه افراد جامعه از دانشجویان حقوق تا محققان تازه‌کار می‌توانند از آن استفاده کنند، اما به‌طور اخص برای آرشیویست‌ها و مدیران اسناد است. نسخه‌ای از این کتاب در بخش طبقه‌بندی اسناد سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران نگهداری می‌شود.

نسرین بابایی

حق مؤلف برای آرشیویست‌ها و کاربران اسناد

Copyright for Archivists and Users of Archives/Tim Padfield – London: Facet Publishing, 2001, 2004, 270 p.

کتاب حق مؤلف برای آرشیویست‌ها با ارجاع ویژه به مواد غیرچاپی، که مهم‌ترین بخش مواد مورد نگهداری در هر آرشیوی است، تبصره‌های قانون حق مؤلف در انگلستان را توضیح می‌دهد. این کتاب براساس سؤالاتی که نویسنده به آنها پاسخ داده، توصیه‌ها و مثال‌هایی را ارائه می‌کند که مورد توجه خاص آرشیویست‌ها و کاربران اسناد است و شامل متن کامل قوانین مربوط به تهیه کپی از مواد آرشیوی و کتابخانه‌ای است.

چاپ دوم این کتاب، به‌طور کامل اصلاح و بازبینی و روزآمد شده و شامل تغییرات اعمال شده در قانون انگلستان است که نتیجه قوانین اخیر اتحادیه اروپاست و بر کار محققان آرشیوی و آرشیویست‌ها تأثیر اساسی و مهمی می‌گذارد. در کتاب حق مؤلف علاوه بر بیان تغییرات موجود در قوانین کیفری مربوط، برخی احکام جدید و مهم در حق مؤلف و موارد وابسته به آن وجود دارد که بر تفسیر و اجرای قانون تأثیر دارد. این احکام شامل احکامی در زمینه اینترنت است که شخص مایل به انتشار مطلب در شبکه، باید از آن اطلاع داشته باشد.

بخش‌های مطرحه در کتاب فوق عبارتند از:

طبقه‌بندی بنیادی

Essential Classification/Vnda Broughton - London: Facet Publishing, 2004, 324 p.

برای همه افرادی که در عرصه اطلاع‌رسانی و سازماندهی مجموعه‌ها فعالیت دارند، طبقه‌بندی یک مهارت مهم تلقی می‌شود. کتاب حاضر راهنمایی‌های کاملی در زمینه چگونگی طبقه‌بندی یک سند از زمان تولید آن ارائه می‌کند و با تأکید بر تجزیه و تحلیل و طبقه‌بندی تجربی و عملی سند، کارشناس مبتدی این کار را با مراحل اساسی و بنیادین فهرست‌نویسی موضوعی آشنا می‌کند. کتاب با پرداختن به سؤالات پایه در باره طبقه‌بندی در شرایط مختلف و نیازها

و انتظارات کاربران نهایی، شیوه‌هایی را معرفی می‌کند که کارشناس طبقه‌بندی با استفاده از آن می‌تواند محتوای سند را بررسی و ارزیابی نماید. در کتاب طبقه‌بندی بنیادی به حوزه‌های کلیدی و مهم زیر پرداخته شده است:

نیاز به طبقه‌بندی؛ اولین اصول طبقه‌بندی؛ انواع طبقه‌بندی؛ نظام‌ها و ساختارها؛ طرح‌های طبقه‌بندی؛ ساختار داخلی؛ انواع طرح طبقه‌بندی؛ نظام طرح طبقه‌بندی؛ تجزیه و تحلیل محتوایی؛ توصیف سند و محدودیت‌های عملی؛ زبان‌های کنترل شده نمایه‌سازی؛ رویکردهای واژگانی به بازیابی اطلاعات؛ اعمال یک طرح طبقه‌بندی؛ طبقه‌بندی کتابخانه‌کنگره؛ طبقه‌بندی دهنده دیویی؛ رده‌بندی چهریزه‌ای؛ مدیریت طبقه‌بندی. این کتاب در بخش طبقه‌بندی اسناد سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران موجود است.

نسرین بابایی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی